

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Regele Ferdinand 64-66
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

CLUJ 1937. VI. ÉVFOLYAM
MÁRCIUS 3.
51. SZÁM

Szerda

Neville Chamberlain szerint:

Semmi ok nincsen háborus gyanakodásra Anglia fegyverkezése miatt

Németország tiltakozik a „People” című angol lap rágalmai ellen, amelyek szerint létező főnyi kémiszervezetet szabadítana Anglia területére -- Jugoszlávia élesen szembe fordul minden Habsburg-restaurációval -- Egyáltalán nincs szó Caballero miniszterelnöknek, a valenciai kormány fejének távozásáról -- Lord Halifax mondotta: „Regionális szerződésekkel kell biztosítani Európa békéjét”

(LONDON.) (Reuters.) A „People” (független munkáspárti lap) hosszú cikkei közül, melyben többek között a következőket írja: Németország tekintettel az angol felszerelésre, nagyarányú kémhálózat kiépítésére határozta el magát és célból egy 500 főnyi kémiszervezetet szabadít Anglia területére. Ezek a kémek mind kiválasztott szakértők, akiket maga Hitler kancellár oktatótt ki teendőik felől és valószínű úgy jelennek meg Angliában, mint baloldali érzelmi német emigránsok. Berlinben és a Német Birodalom területén a People cikke óriási felháborodást váltott ki. A sajtó hasábos közleményekben utasítja vissza a vádak. A Berliner Tageblatt a következőket mondja: Az utóbbi időben egyre nagyobb szerepet játszik a rágalom a külpolitikában. A baloldali sajtó, mely a marokkói annexiót, Franciaországban a Pirenneusok felőli megfutamodását, a danzigi bekebelezési tárgyalásokat repítette világgá, ismét megkísérli, hogy azt a munkát, amit becsületes államférfiak a béke érdekében kifejtettek, jónakre silányítsa. A német kormány a legnagyobb felháborodással utasítja vissza a vádak és figyelmezteti az angol közvéleményt a kutyaméregzésre a fajtájára. A Völkischer Beobachter és a Königsberger Allgemeine Zeitung szerint a People állítása már tulmegy a szokott rágalom sablonon, mert becsületében támad meg egy népet és annak államfejét. A birodalmi kormány emiatt tiltakozni fog és követeli, hogy az angol kormányzat becsületsértés miatt vonja felelősségre a Peoplet, mely ideológiai elvakultságában ilyenfajta eszközökhöz folyamodik.

„Nincs ok a háborura” — mondotta Neville Chamberlain

(LONDON.) (Reuters.) Az angol kincstári kancellár, ki az általa be-
terjesztett hadfelszerelési kölcsön
törvénytervezet ismertetése óta
állandóan az érdeklődés központja
ban van, tegnap hosszabban nyi-

latkozott az Aftenbladet munkatár-
sa előtt. A háborura nincs ok, —
mondotta többek között — és akik
az angol hadfelszerelési programot
politikai céljaik elérésére akarják
kihasználni és hangulatfektetésre,
azok bűnösen könnyelmű emberek,
akik a szenvedélyek tüzevel játsza-

Koronázási segélyt kapnak az angol munkanélküliek

(LONDON.) (Reuters.) Brown
munkügyi miniszter előterjeszté-
sére az alsóház elfogadta azt a javas-
latot, miszerint a koronázás napján
minden nyilvántartott munkanélküli
3 shilling (körülbelül 120 lej) ugyne-
vezett koronázási segélyt kap.

Csak a regionális szerződések
biztosíthatják a békét

(LONDON.) (Reuters.) Lord Hal-
fax szerint csak a regionális szer-
ződések azok, amelyek Európa békét
akaró államsportjai között a
szükséges egyensúlyt megteremthe-
tik és biztosíthatják. Az angol kor-
mány minden igyekezete az, hogy
minél szélesebb körre terjessze ki

nak. A belső kölesönnel kapcsolato-
san megjelent inflációs hírek alaptá-
lanok, mert Anglia, melynek 4 mil-
liárd font évi bevétele van, minden
megrázkódás nélkül nélkülözhet
400 milliót hadi beruházásokra öt
éven át.

tehát a regionális szerződések
adottságait és lehetőségeit, mert
ezeknek sokkal nagyobb a ható-
erejük, mint a Népszövetség rend-
kezéseinek, melyek alól sorra vonják
ki magukat az államok.

Az angol kormány nem alkuszik

(LONDON.) (Reuters.) Az alsóház
tegnapi ülésén javaslat hangzott el
oly irányban, hogy a kormány a
tervezett 400 millió font helyett csak
200 milliót használjon fel évente
hadfelszerelési célokra. Chamberlain
kijelentette, hogy eredeti tervéhez
minden körülmények között ragasz-
kodik, mire az indítványt elvetették.

A londoni községi választások

(LONDON.) (Reuters.) Holnap
tartják meg a londoni községi vá-
lasztásokat, melyekre a konzervatív
párt nagyarányú előkészületeket
tesz. A 124 tanács tag közül az ellen-
zék birtokában eddig 69 és a kor-
mányt támogatókban 55 tanácsosi
szék volt. A munkáspárt és a kom-
munisták választási paktumot kö-
töttek (ezuttal első ízben) és fellép az
angol fasiszta párt is, mely a keleti
kerületekben hat párttagját jelöl-
tette.

Sztrájk a nem szervezett
munkások miatt

(LONDON.) (Reuters.) A Labour
Party intéző bizottsága és a szak-
szervezeti tanács közölte az összes
munkaadókkal, hogy sztrájkot pro-
vokál mindazon üzemek ellen, me-

lyek nem szakszervezeti munkáso-
kat alkalmaznak. Tegnap az egyik
szövőipari üzemben egy nő miatt, ki
nem volt hajlandó a szervezetbe
lépni és akit ezért az üzemigazgató-
ság nem bocsájtott el, beszüntették
a munkát. Hasonló eljárás készül a
kocsivezetők és autóbusz kalauzok
között is.

Francia minisztertanács

(PARIS.) (Reuters.) A Blum kor-
mány tegnapi minisztertanácsa a
spanyol helyzettel és az egyre na-
gyobb arányú drágasági hullám
letörésének módozataival foglalko-
zott. Az előbbi kérdésben Delbos,
az utóbbiban Spinasse miniszterek
tartottak részletes beszámolót. A
tárgyalásokról hivatalos jelentés
nem adtak ki.

Danzig népszövetségi biztosa
elfoglalta hivatalát

(DANZIG.) (Reuters.) Dr. Burck-
hardt Danzig szabad állam új nép-
szövetségi biztosa tegnap érkezett
meg a szabad állam területére, hogy
elfoglalja hivatalát. Az állomáson
Lengyelország részéről Hodatzky
követségi tanácsos, Danzig szabad
államról pedig Bötcher szenátor
fogadták.

Ujabb csehszlovák—szudéta-
német konfliktus

(EGER.) (Reuters.) A csehszlovák
kormány egy szudéta-német kultu-
rális egyesület számára nem adott
működési engedélyt, mert annak
címében az „Egerland” megnevezés
is szerepel. A szudéta német párt
elhatározta, hogy emiatt éles harcot
indít a parlamentben a kormány
ellen.

Angol csapatokat vonnak össze
az indiai—afganisztáni határon

(LONDON.) (Reuters.) Az angol
gyarmati hivatal rendeletére tekin-
tetlenül az egyre növekvő angolelles
megmozdulásokra, nagyarányú csa-
patösszevonás folyik az afganisztáni
—indiai határon. Amint bombayi
jelentés közli a legközelebbi jövőben
komoly természetű zavargásokra van
kilátás a határmenti törzsek között
az angol uralom ellen.

Jugoszlávia a Habsburg-restau-
ráció ellen

(BELGRAD.) (Reuters.) A Gior-
nale d'Italia cikke, melyben Gayda
a Habsburg kérdésre vonatkozólag
kifejtette, hogy az nem időszerű és
ezért az olasz kormány nem is gon-
dol e kérdésben állásfoglalásra, igen
nagy visszhangot keltett a jugoszláv
sajtóban is. A belgrádi lapok ki-
jelentik, hogy Jugoszlávia, mint eddig
is, úgy a jövőben is a leghatározot-
tabban ellene van a restaurációs
terveknek és mindennemű ilyen ki-
sérletet a békeszerződés flagrans
megsértésének tekintene.

Kilenc kiutasított német már
elhagyta a szovjet területét

(BERLIN.) (Reuters.) A DNB je-
lenti, hogy tegnap a szovjet hatósá-
gok által kiutasított 10 német állam-
polgár közül kilenc elhagyta a szov-
jetet, míg egy, aki kommunista ér-
zelmi nem akart a Német Biroda-
lom területére menni és ezért még
mindig a belügyi népbiztosság fog-
lya. Ezt a német állampolgárt min-
den bizonnyal egy idegen államba
szállítják. Ugyancsak a DNB jelenti,
hogy az elfogottak orosz beállítás
szerint bűnösök de ez nem felel meg
a valóságnak, mert a másodszori
kihallgatáson jelenlevő német követ
előtt minden gyanúsítás ellen tilta-

Saját érdekében!

Mielőtt tavaszi szükségletét beszerezné tegyen egy próba vásárlást az újonnan megnyílt

„TRICOLIN“

Harisnya-, kötött-, rövid-, női és fehérnemű-áruházban. Cluj, Reg. Mária 45.

Dus választéki Pontos kiszolgálás! Meglepő olcsó árak!

koztak és ártatlanságukat hangoztatták.

Beiktatták az új finn köztársasági elnököt

(HELSINGFORS.) (Reuter.) Kalliót, az új köztársasági elnököt tegnap iktatta be hivatalába a parlament. Ugyanakkor melegen búcsúztatta Svindhufvudot, a távozó államfőt. Kallió hosszabb programbeszédet tartott, melyben megjelölte azt az irányvonalat, amelyen haladni kíván.

Ujabb aknarobbanás a Földközi tengeren

(GIBRALTAR.) (Reuter.) Ugyanazon a helyen, ahol a Lieveylend angol gőzös szerencsétlenül járt, aknára futott egy francia hajó is, mely azonban annyira megrongálódott, hogy kérdéses, hogy el tud-e érni egy közeli kikötőt. Az utasokat és a legénységet egy olasz személyszállító menekítette ki szorongatott helyzetükből.

Gabonavásár, melyre 28 milliót fizetett rá Franciaország

(PARIS.) (Reuter.) Az Echo de Paris tegnapi számában újabb heves támadást intézett a kormány ellen, mely szerinte bűnös könnyelműséggel adott el a valenciai kormányzatnak gabonát. Ez az üzlet, — amint a lap megjegyzi — csak a huszonegy millió frankjába került a francia államnak.

Az Universul a bucaresti spanyol követ ellen

(BUCURESTI.) (Reuter.) Az Universul feltűnően éles cikkben foglalkozik az újonnan kinevezett bucaresti spanyol konzul személyével, kit azzal vádol meg, hogy mint Madrid rendőrfőnökének, közel 20 ezer ember kivégzésében volt része. Hogy minő célzattal érkezett az országba, mindenki gondolhatja — írja a lap — mert megjötté után két órával már hosszú tanácskozást folytatott a bucaresti szovjet megbízottal.

Véres harcok a Casa de Campon és az egyetemi negyedekben

(MADRID.) (Reuter.) A kormány milícia két ízben is heves támadást intézett a Casa del Campo és az egyetemi negyedi nemzeti állások ellen, melyet azonban ezek sikerrel utasítottak vissza. Ugyanakkor a nemzetiek repülői eredményesen bombázták a kormánycsapatok torlaszeit.

Halálos veszélyben a barcelonai ügyvédek

(LONDON.) (Reuter.) A burgosi ügyvédi kamara körtáviratban értesítette a római lisszaboni, berlini és londoni kamarákat arról, hogy Barcelonában mindazon ügyvédek ellen, akik annak idején Calvo Sotelo monarchista vezér meggyilkolását törvénytelennek minősítették és ez ellen tiltakoztak, eljárás van készülében, ami az adott körülmények között halálos veszélyt jelent. A londoni kamara tegnap hivatalosan interveniált Companys elnöknel a fenyegetettek érdekében.

Új támadások az asturiai szakaszon

(TALAVERA.) (Reuter.) A nemzetiek Otero, Trasplesa és Manzana közelében újra offenzívába lendültek anélkül azonban hogy komolyabb sikereket értek volna el, mert a kormánycsapatok igen nagy szívósággal védekeznek. Kormánymilicista foglyok előadása szerint a baloldaliak az utóbbi napok alatt több mint 10 ezer embert vesztettek, de ennek ellenére is el vannak szánva arra, hogy állásaikat a legvégsőkig védelmezzék.

Cáfolják Caballero távozási szándékát

(BARCELONA.) (Reuter.) A katalán leadó hivatalos helyről nyert felhatalmazás alapján cáfolja azokat a híreket, melyek szerint Largo Caballero miniszterelnök, a valenciai kormány feje távozni készülne. Az erre vonatkozó közlések — mondja a cáfolat — nem egyebek, mint hangulatkeltések, melyek azonban teljesen hatástalanok, mert a népfront és

hívei mindaddig folytatják a küzdelmet, amíg a törvényes választások alapján megszerzett hatalmukat egész Spanyolország területére újra kiterjeszthetik.

Csoportosan szöknék át a nemzetiekhez a népfront katonái

(LONDON.) (Reuter.) A Daily Telegraph szerint a baloldali milícia tagjai az utóbbi napokban tömegével szöknék át a nemzetiekhez, ami annak a jele, hogy a Valenciai kormányzat elvesztette tekintélyét saját emberei előtt. Tegnap, bár nem is voltak jelentősebb küzdelmek, mintegy 170 dezertőr jelentkezett Franco tábornok csapatainál azzal, hogy nem hajlandók Caballerot szolgálni tovább.

Angol bizottság Burgosban

(BURGOS.) (Reuter.) Az angol érdekek megvédelmézésére és biztosítására angol bizottság érkezett Burgosba, hogy tárgyalásokat kezdjen a Cabanellas kormányval.

Elfoglalta állását a burgosi olasz megbízott

(BURGOS.) (Reuter.) Cantalupo, a Burgosba követnek kinevezett olasz megbízott tegnap bemutatta megbízólevelét és átvette a burgosi olasz követség vezetését.

FIGYELEM!

Még csak 5 napig tart az olcsó aláírás

5

FIGYELEM!

EL-KA

cipőüzlet, R. Ferd. 16.

Jöjjön elsején!

Végre ismét egy igazi nagy vigjátéksiker! Az Érettségi és a Méltóságos asszony szízes előadássorozatainak hangulata elevenedett fel újból Stella Adorjánának és Békeffy Istvánnak, ennek a kitűnő szerzőpárntk új vigjátékában, amelynek sokatmondó címe: Jöjjön elsején! Ezzel a felkiáltással szokták fogadni a rossz fizető adósok a szegény inkasszánsokat. S történetünk egy bájos, finom kis hivatalnoklányról

szól, akinek felmond a főnöke, mert vevői nem fizetik a részleteket s az üzlet rosszul megy. A kislánynak az a mentőötlete támad, hogy a fiatal emberek, akik az üzletben szépeket mondtak neki, bizonyára nem fogják ridegen elutasítani, ha beállít hozzájuk a számlával. Beáll tehát inkasszánsnak.

A Jöjjön elsején! ragyogó kiállításban, forgószínpadon kerül nálunk színre.

Egy hónappal meghosszabbítják a törvényhozás ülőszakát

Párisban aláírták a külföldi hitelezőkkel kötött egyezséget

(BUCURESTI.) A Tempo szerint Tatarescu, mint belügyminiszter, a megyefőnökök renszcinálási tevékenységének ellenőrzésére az ország különböző részeiben váratlan szemléket fog tartani. Ugyanakkor jelentik, hogy a kormány, amely március 15-én lejárató ostromállapot és a cenzortörvény érvényét meghosszabbítja, azt tervezi, hogy a törvényhozás működését egy hónappal meghosszabbítja április 15-éig és ezalatt sorozatos társadalmi jellegű törvényjavaslatokat terjeszt be, amelyek a belső izgatások teljes lecsendesítésére szolgálnak. Ugyancsak kormánykörökből jelentik, hogy Antonescu, aki kihallgatáson volt az uralkodónál, a hét folyamán a kamara és szenátus előtt nyilatkozott, tesz a Motza és Marin temetése körül keletkezett diplomáciai incidensről. Az Ordinea szerint a liberálisok

H-s csoportja a pártprogram módosítása érdekében emlékiraton dolgozik, amelyet Tatarescu és Bratianu elé terjesztenek. Az emlékirat a nemzeti jelleg kidomborítását sürgeti, a román elem előtérbe helyezésével, a jelenlegi demokratikus keretek közötti. A kormány egyébként azt is tervezi, hogy Leteaban bankjegynyomó intézetet létesít 25 millió lej beruházással. A kérdést külön törvényjavaslatlal fogják elrendezni.

A kamarában tegnap Radulescu a munkakönyvek becserélési határidejének meghosszabbítását kérte. Rotta vaidista szerint a kormány rendszerezési tevékenységének kizárólag a kommunizmus ellen kell fordulnia. Madgearu kijelenti, hogy fasiztaellenes és kommunista nem jelent egyet és tiltakozik a nemzeti parasztpártóért kommunistaság vádjá ellen. Goga támadásaira Mad-

gearu újra erőiesen visszautasítja a vádakait. A szenátusban a kultuszminisztérium átszervezéséről szóló javaslatot tárgyalják.

Gelu Petrescu tábornok, a volt hadügyi államtitkár lemondott a tényleges katonai szolgálatáról. Gericioiu tábornok viszont a nemzetvédelmi minisztérium államtitkára lett, mután Glatz tábornok a hadfelszerelési minisztériumhoz került államtitkárként.

Párisi jelentés szerint Cancicov pénzügyminiszter Párisban tegnap aláírta a külföldi hitelezőkkel kötött egyezményt, ami 1700 millió lejes megtakarítást jelent a kincstárnak. A miniszter Párisban hosszabb tanácskozást folytatott Auriol pénzügyminiszterrel.

Végül Ploestiből közlik, hogy Iunian a radikális parasztpárt nagy gyűlésén beszédében kijelentette, hogy senki sem cáfolhatja meg, miszerint a magyar és német földművelők hűséges állampolgárok.

— Az Orpheus műkedvelő egyesület előadása. A cluji Orpheus dalzene és műkedvelő egyesület vasárnap este a román kath. gimnázium dísztermében előadta Harmath Imre — Márkus Alfréd két részben álló énekes-táncos operettrevüjét, amelynek címe: Tessék beszélni. Kletz István a rendezés, Rezik Károly pedig a betanítás és a vezénylés körül szerzett igen szép érdemeket. Az előadás szereplői közül különösen Papp László és Tóth János határozottan a műkedvelői színvonalat felülmúló értékes teljesítményt nyújtottak, de igen sok és értékes színpadi készséget árultak el K. Fábrián Margit, Jaksits Irén és G. Bogya Ibi is. A többi szerepekben a mulatságos Fajk József és Papp József, a ióhumoru Kletz István, továbbá Gligán László, Stankovits József, Hersch József, Papp Józsefné, Fischer Sándor, Kun Zsuzsika, Kómvész Gyuláné, Kis Etelka, Ladó Teri, Marinás Tibor és Zentai Oszkár, mind igen jól és ambiciózusan buzgolkodtak. A közönség általában pompázsan mulatott és szórakozott, csak kifogásolta a túlságosan is késedelmeskedő kezdést. Tapsokban, ismétlésekben és kihívásokban azonban így sem volt hiány.

— Előkelő közönség gyönyörködött a jólsikerült Brassai emlékünnepeken. Az Unitárius Irodalmi Társaság által legutóbb rendezett Brassai-emlékünnepe minden mozzanatában gazdag és magas szintű műsorával sok gyönyörűségben részesítette a közönséget. Dr. Boros püspök eleven és lebilincselő bevezető beszédében méltatta Brassainak, a nagy jötevőnek és tudósnak követendő önzetlenségét és egyházaért való buzgalmát. A hit az Isten fátyla, aki fényében halad: megtisztult — mondotta Boros püspök. Boga László, majd Gál Kelemen, a kiváló történész, fejtegették a lélek erejét, amelyen századok ujulhatnak meg. Előadásukat nagy tüsssal halálta meg a közönség. P. Szentmártoni Kálmán művész zongorátudása bámulatba ejtette a lelkesen éljenző hallgatókat. Péterffy István zenetanár vezetésével a teol. akadémia, dalkeze nagy sikert aratott. Vári Albert teológia közszeretben álló dékánja most is, mint mindig, filozófiai mélységekkel átszőtt előadásával felvilágosította a lelkeket. Általában a közönség boldogan fogadta az unitáriusok emlékünnepeit és hálával gondolt Brassaira, az unitárius egyház örökkön élő apostolára, kinek emlékét kegyelettel őrzik az utókor.

ujabb fekete-szesz-panamát leplezték le

Tízmillió lejjel károsította meg Stanciulescu szeszraktáros az államot

Letartóztatták a szeszmonopol ügynökét, aki ellopta a hivatalos szállítási bárcákat „fekete pálinkával” árasztották el Transzylvániát

(CLUJ.) Országgrészünket bizonyos körökben szívesen tüntetik úgy fel, mint a „feketeszesz” hazáját. Igaz, voltak szeszgyárak, amelyek hosszú éveken át főzték és hozták forgalomba a törvényes megadóztatás alól elvonott szeszt és tevékenységükkel sokmillió kárt okoztak az államkincstárnak. Hivatalos körökben éppen ezért bizonyos bizalmatlansággal kezelték a transilvániai szeszipart, még azokat az üzemeket is, amelyekről még gondolatban sem volt feltelezhető, hogy valamely visszaélést követnének el. A sorozatos „feketeszesz-perek”, a kirótt súlyos pénzhírságok és szabadságvesztést kiszabó drákói bírói ítéletek végre gátat vetettek a szesztermeléssel kapcsolatos visszaéléseknek. Már-már úgy látszott, hogy a szeszipar megtisztult a kétes, megbízhatatlan elemektől és visszatért a régi, szolid működési alapjához.

Ilyen előzmények és körülmények között nagy feltűnést kellett, hogy az állam szeszadó bevétele, illetve a szeszmonopol jövedelme az utóbbi időben megint ijesztő mértékben esni kezdett, főleg a pálinkafőzésből járó illetékekből.

STANCIULESCU PÁLINKÁT SZÁLLIT TRANSZILVÁNIÁBA

Az adóbevétele csökkenése okának megállapítása céljából Jenache Nicolae, a cluj-i szeszmonopol főellenőre sorozatos vizsgálatot folytatott le Ardeal több szeszraktárában és szemléje során meglepetéssel állapította meg, hogy a transilvániai szeszraktarak és szeszkereskedők nagy mennyiségben vásárolnak cukkát és gyümölcspálinkát a régi királyságból főleg Bucurestiből. Ez a jelenség annál feltűnőbb volt, mert országgrészünk kisütösei, akik a szilvapálinkát főzik, bőségesen el tudják látni az itteni szükségletet. Nicolau főellenőr észleleteiről jelentést tett Zone pénzügyminiszteri vezérfelügyelőnek, aki ebben a minőségben a szeszmonopol főfőbb ellenőre is és a vele folytatott tanácskozás után még szélesebb mederben folytatta az ellenőrzést a szeszraktárakban és a szeszkereskedőknél.

Nicolau főellenőr megállapította azt is, hogy a legtöbb pálinkafélt Stanciulescu Mihail bucarestii szeszraktáros szállította Ardealba. Vagontételekben jött a regáti piacról a pálinka Transilvániába és főleg Targumuresre volt a legnagyobb vásárlója a régi királyságban főzött pálinkaféléknek. Egyik nagy targumuresi szeszraktáros egyszerre öt vagon pálinkát is vásárolt Stanciulescutól s a vásárlás törvényes és szabályos jellegét hivatalos szállítási jegyzékkel, bélyeges számlákkal és nyugtákkal igazolta.

Az eredeti szállítási bárcát Nicolau főellenőr magához vette és a pénzügyminisztériumtól kapott külön felhatalmazása alapján vizsgálatoztartott Stanciulescu bucarestii raktárában is, ahol meglepetéssel állapította meg, hogy a Targumuresre eladott öt vagon pálinka nem szerepel a cég üzleti könyveiben, illetve abban a hivatalos kimutatásban, amelyet minden szeszraktáros az eladásokról

vezetni köteles.

HOL A „COTOR”?

Nem tudta felmutatni Stanciulescu azt a szállítási tömböt sem, amelynek bárcájával az öt vagon pálinkát Targumuresre szállította.

— Honnan került az öt vagon pálinka Önhez? — kérdezte a főellenőr a sarokbaszorított Stanciulescut.

— Buzauban vettem, itt van a szállítási bárca — védekezett a szeszraktáros.

Fel is mutatta a szállítási várcát, amely pirosszínű, viszont Targumuresre már sárgaszínű bárcával továbbították a szállítmányt. A buzaui raktárban megtartott vizsgálat során sem került elő a „cotor”, az a tömb, amelyből a szállítási jegyzéket ki-tépték. Viszont a szállítási bárcák kétségtelenül hivatalos jellegűek, a szeszmonopol eredeti nyomtatványai voltak. Megállapítható volt tehát, hogy a szállítási bárcákat valaki ellopta és felhasználta a pálinkaszállítmányok értékesítésénél. És megállapítást nyert az is, hogy azokat a sorszámu bárcákat, amelyekkel a pálinka szállítása Targumuresre történt a szeszmonopol a bucarestii III. kék (albastru) kerületében levő monopolhivatalnak osztotta ki, a bárcákat tehát innen lopta el valaki.

A szeszmonopol szigorú házi vizsgálatot vezetett be, amelynek során megállapítást nyert, hogy a bárcá-

könyveket Vasile Macri, kincstári ügynök lopta el. Macrit letartóztatták s a fővárosi törvényszék vizsgálóbírója előtt töredelmes vallomást tett, beismerve, hogy ő lopta el a szállítási bárcákat.

— Hány bárcát loptál el és kinek mennyiért adtad el? — kérdezte a vizsgálóbíró.

— Nem emlékszem már a cotorok számára és nem tudom, hogy kik vették meg tőlem — válaszolta a megtévedt tisztviselő.

TAGAD A SZESZRAKTÁROS

A súlyos gyanu alapján letartóztatták Stanciulescut is, aki azonban állhatatosan tagadja, mintha tudomása lett volna arról, hogy a szállítási bárcák törvénytelen uton jutottak Macri bírókába, illetve azzal védekezik, hogy ő jóhiszeműen használta fel a monopol hivatalos szállítási bárcáit.

FELÜLVIZSGÁLJAK A SZESZRAKTÁROK ÉS SZESZKERESKEDŐK VÁSÁRLÁSAIT

Nem nyerhetett még pontos megállapítást a vizsgálat eddigi során, hogy az elloptott szállítási tömbbel kiknek és milyen mennyiségű pálinkaműt szállítottak és ezért a monopol igazgatósága elrendelte, hogy egy évre visszamenőleg vizsgálják felül az összes ardeali szeszraktárak és szeszkereskedők vásárlásait, mert kétségtelen, hogy azokkal a szállítási

Biztos siker

egy tartós frizura!

Keresse fel bizalommal a szolid

„NIZZA”

hölgyfodrász-szalont Cal. Reg. Ferdinand 30. (v. Székely palota)

bárcákkal, amelyeknek sorszáma egyezik Macri Vasile ügynök által elloptott cotorömbbel, visszaélést követtek el az államkincstár terhére.

A vásárló kereskedők és szeszraktarak nem okolhatók a vételért, mert eljárásuk kétségtelenül jóhiszemű volt, hiszen a monopol hivatalos bárcájával szállították le részükre a pálinkamennyiséget, amely után az állam még sem kapta meg a megfelelő adótételt...

10—12 MILLIÓRA BECSÜLIK AZ ÁLLAM KÁRÁT

Szakértők 10—12 millió lejre becsülik azt a kárt, amelyet az államkincstár elszenvedett, az elloptott bárcákkal történt szállítások következtében. A folyamatban levő vizsgálat most annak megállapítására törekszik, hogy a targumuresi „nagyvásárlón” kívül kik és milyen mennyiségben vettek olyan regáti pálinkát, amely után nem fizették meg a törvényben megállapított adót. A vizsgálat nagy erővel folyik és további letartóztatások várhatók.

Nagy Lajos.

Áprilisban előléptetések lesznek a hadseregben

(BUCURESTI.) A Tempo című lap értesülése szerint április elsejével előléptetések lesznek a hadseregben. Március hónap folyamán összeül a hadseregfelügyelők tanácsa és megteszi javaslatait az előléptetésekre vonatkozólag.

Három-három havi elzárás erkölcstelen merénylet megkísérléséért

(CLUJ.) A törvényszék II. szekciója ma ítélkezett Matei Nicolae és két társa someseni lakosok felett, akik ellen az volt a vád, hogy erkölcstelen merényletet akartak elkövetni egy fiatal nőről. Tervük azonban nem sikerült. A bíróság fejenként 3—3 havi elzárásra és ezer-ezer lej pénzbüntetésre ítélte őket. A három elítélt falusi felebbezett.

A mézárások is kötelesek igazolványaikat becsereélni

(CLUJ.) A Kereskedelmi és Ipar-kamara 434—937. szám alatt ezúton közli, hogy az összes mézárások, akik az általuk levágott állatokat detailban árusítják, az új ipartörvény értelmében kötelesek a már meglevő iparigazolványaikat az illetékes Munkakamaráknál becsereélni és ha ilyennel nem rendelkeznek, akkor kötelesek mesterkönyvet váltani.

Mindazokat, akik eme rendelkezéseknek nem tesznek eleget, a fenti törvény értelmében 100—1000 lej bírsággal büntetik meg. Ugyanilyen büntetés alá esnek azok is, akik a Munkakamara által kiállított munkakönyv nélküli segédek, vagy munkásokat alkalmaznak.

A 13 SORSJÁTÉK



„KÖSZÖNÖM, A 13. SZÁM KEDVENC SZÁMOM”

NE FELEJTSE EL,

hogy a 13. sorsjáték sorsjegyeit már árulják.

Ra zsebében van EGY SORSJEGY, bizonyos lehet afelől, hogy álmai meg fognak valósulni. Az a 200 lei havonta, amelyet a sorsjegyéért ad, a megálmodott házacska gazdájává teheti és örökre megszabadítja a házber rémétől.

AZ I. OSZTÁLY HUZÁSA

MÁRCIUS 15-én.

A 13. SORSJÁTÉK



AZ ÁLLÁMI SORSJÁTÉK

Munkás Mozgó

Kedden, szerdán és a köv. napokon 3, 6, és 9 órakor. **Román-magyar fellírat!**
Premier! I. Premier!

A Tőrek kastély titka

Fősz.: Werner Fütterer és Stolz Hilda

KALAND AZ ORIENT EXPRESZEN

Izgalmas kalanddramája, fősz.: Karl Ludwig Disel és Charlotte Susa

SZINHAZ**DAVIDA-SZINHAZ HETI MŰSORA:**

Kedd fél 9: BUDAI NAGY ANTAL. (Rendes bérlet.)

Szerda fél 9: BUDAI NAGY ANTAL. (Harmadszor.)

Csütörtök fél 9: JOJJON ELSEJÉN! (Békffy István és Stella Adorján 100 előadást megért, ragyogó vigjáték-újonsága a szezon legnagyobb vigjáték-sikere. Főszereplők: Fényes Alice, Harmath Jolán, Sánta Ilona, Jenei János, Tompa Sándor Csengeri Aladár. Premier bérlet 22. szám.)

Péntek fél 9: JOJJON ELSEJÉN! (Rendes bérlet.)

Szombat 9: JOJJON ELSEJÉN! (Harmadszor.)

Szombat d. u. 4: RIP VAN WINKLE. (Ifjúsági előadás olcsó helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 3: CSÁRDAS. (Az év legnagyobb operettsikerének első olcsó helyárak előadása.)

D. u. 6: BUDAI NAGY ANTAL. (Negyedszer, rendes helyárakkal.)

Este 9: JOJJON ELSEJÉN! (Negyedszer.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Kedd, március 2: (Oradea) PIROS RÓZSÁK.

Szerda, március 3: (Satu-Mare) HERO-DIADA.

Péntek, március 5: (Cluj) AZ ELADOTT MENYASSZONY.

Szombat, március 6: (iskolai matiné) BO-HÉMÉLET.

Vasárnap, március 7: (matiné) PIROS RÓZSÁK.

Hétfő, március 8: HORIA.

Szerda, március 10: VIGŐZVEGY.

MOZI**EDISON MOZGÓ MŰSORA:**

Kettős műsor, Román és magyar feliratokkal: I. VÉGRE EGY URIASSZONY. Elissa Landi, Lukács Pál. II. KIRÁLYI UDVAR. 6 szívből 1 keringőben. Grell Themer, Georg Alexander. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 5, 6, 9.

MUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Kedden, szerdán és a következő napokon 5, 6 és 9 órakor: Premier. Román és magyar feliratok. I. A TÖREKY KASTÉLY TITKA. Megható társadalmi dráma. Főszerepben: Werner Fütterer és Stolz Hilda. II. KALAND AZ ORIENT EXPRESSZEN. Izgalmas kalandon dráma. Főszerepben: Karl Ludwig Diehl és Charlotte Susa. III. JOURNAL.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

ÉN ÉS A CSASZÁRNŐ. Charles Boyer (a Mayerling Rudolf trónörökös) és Lilian Harvey egyetlen együttes filmremek. A francia film legújabb világcsikerei. Műsor előtt a legfrissebb Fox világhírű és romániai aktualitások.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA:

Kedd, szerda: CSEMPÉSEK. (Hálálosnak.) Izgalmas kalandfilm, főszerepben: Hans Albers, Turay Ida.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA:

Kedd, szerda: A SZIV NEM ELADÓ. Röck Marika egyetlen idejű slágere, szenzációs akrobata mutatványokkal.

Sport**A magyar Szabó Miklós 1500 m-en legyőzte az amerikai világrekorderit**

(NEWYORK.) Amerika fedettpálya atlétikai bajnokságán az 1500 m-es síkfutást — mint jelentettük — az amerikai Sanromani nyerte meg 3 perc 51.2 mp-es nagyszerű idővel. 2. Beccali olasz 3 perc 51.3 mp; 3. Venzke USA 3 perc 51.5 mp; 4. Szabó magyar 3 p 52.4 mp; 5. Lash USA 3 p 53.6 mp; 6. Clarke USA 3 p 57 mp. Szabó élete legjobb eredményét futotta ki és 8 mrel verte az amerikai világrekorder Lasht. Ez a tény arra mutat, hogyha Szabót Amerikában nem verte volna a betegség, úgy jóval szebb eredményeket ért volna el.

Hat „A“ ligamérkőzés a Nemzeti Bajnokság vasárnapi programján

(CLUJ.) A Nemzeti Bajnokság március 7-iki fordulóján a következő mérkőzések lesznek: Clujon: Victoria—Unirea Tricolor, Aradon: AMEFA—CAO, Oradea: Crisana—Juventus; Timisoara: Ripensia—Gloria; Bucurestiben: Rapid—Universitatea és Venus—Chinezul.

Új női úszóvilágrekordok

(STOCKHOLM.) A vasárnap megtartott nemzetközi úszóversenyen a holland Schweiger a 880 yardos női gyorsúszás világrekordját 4 p 16.1 mpre, az 1000 m-es gyorsúszóvilágrekordot pedig 14 p 12.3 mpre javította.

(BUCURESTI.) Drákói szigorúsággal büntetett az asztali tenisz szövetség a badeni világbajnokságra történt kiküldetések botránya ügyében. Eszerint Panethet 2, Vladonet pedig egy évre felfüggesztette játékjogától. Anghelica Adelstein bucurestii hölgyjátékost pedig megintette. A lehetetlen ítélet ellen a játékosok felelbezek.

(LONDON.) A páros műkorcsolyázó világbajnokságot a német Herbert—Baier pár nyerte 8.5 helyezési ponttal. 2. Pausin testvérek. Ausztria 14.5 helyezési pont.

(MONTECARLO.) A nemzetközi tenisz verseny férfi párosát a német Cramm—Henkel kettős nyerte meg.

(PRAGA.) Sparta—Bratislava 2:2 (2:0); Victoria Ziskov—Slavia 1:1 (0:0); bajnoki mérkőzések.

(SZOMBATHELY.) Haladás—Budafok 0:0, nemzeti bajnoki mérkőzés.

KOCSIST, a CAO válogatott csatárát — mint ismeretes — klubja felfüggesztette, mert az aradi verekezésben főrése volt. Kocsis játékjogát most a CAO visszaadta de az eljárást folytatja ellene és valószínűleg pénzbüntetéssel fogja sújtani.

(BUCURESTI.) A fővárosi sportkörökben már régen felmerült annak a terve, hogy egy Jeruzsálem—Bucuresti közti staféta-versenyt rendeznek, mely a szent sírról hozná el a tüzet valamely ünnepi alkalomra. Ez a terv ebben az évben most ugylátszik megvalósul, mert Gabriel Marinescu belügyi államtitkár tejes erkölcsi és anyagi támogatást ígért az ideiglenes rendező bizottságnak, mely a hét végén alakul meg véglegesen.

(BUCURESTI.) A célzó szövetség tegnap úgy döntött, hogy ötös csapatát elküldi a nyáron Finnországban rendezendő célzó világbajnokságokra és erről értesítette a finn szövetséget is. — Az ezévi célzó Balkán versenyeket május 30. és június 6. között Bucurestiben rendezik meg a Balkán és kisantant államok részére.

(BUDAPEST.) A magyar fedettpálya teniszbajnokságot Dallos György MAC nyerte meg, aki a döntőben 6:3 6:4 6:3 arányban győzött Romhányi MAC ellen. A férfi páros győztese a Dallos—Pethő pár MAC a döntőben 6:4 6:2 6:1 arányban verte a Gábori—Romhányi kettőst.

KARTÖRÉST szenvedett Juliu Dejenariu, a CAC volt atlétája, a 100 és 200 m-es síkfutás bajnoka Sinaiban siesedés közben. Dejenariu sérülése 2—3 hónap alatt gyógyul.

Rádió

SZERDA, március 3.

BUCURESTI. 6.50: Torna; zene; orvosi tanácsadó; szakelőadás; hírek, 13.10: Déli zene, 17: Könyvi zene. Előadás, 19.10: Rádiózenekar. 21.35: Theodorescu Sándor hangad. 22.10: Basarab Ilona énekel. 22.45: Vendégloji zene.

BUDAPEST I. 7.45: Torna; lemezek; éter. 11: Hírek, 11.20: Felolvasások, 13.05: Hanglemezek, 13.30: Hírek, 14.30: Szalonzene, 15.40: Hírek, 17.15: Diáklőra. — 17.45: Hírek, 18: Előadás, 18.30: Cigányzene, 19.20: Előadás, 20.40: Ész énekművész műsora, 20.15: Klasszikus előadást 21: Zongoraverseny, 21.40: Külföldi nyelgyedőre, 21.55: Hírek, 22.15: Cigányzene, 23: Zenekar, 24.20: Újrek francia és olasz nyelven, 24.30: Tánclémezek, 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19.10: Előadás, 19.40: Olasz nyelvoktatás, 21.05: Előadás.

BÉCS. 8.10: Szórakoztató lemezek, 14.10: Könyvi zene, 15: Lemezek, 17: Könyvi zene, 23.20: Vonósnyegyes, 24: Lemezek.

— Vállalatok, bankok figyelmébe! Felelősség mellett terminusra jelentjük meg mérlegüket, vagy közgyűlési meghívójukat úgy a Monitorul Oficialban, mint a Corespondenta Economica-ban, valamint a Buletinul Bancarban. Költséget, időt és munkát takarít meg, ha hozzánk fordul. Telefonhívásra meglátogatjuk. Rudolf Mosse S. A. Cluj, Cal. Regele Ferdinand 8. Telefon: 11—11.

— Felhívás a fodrászmesterekhez. A Fodrászmesterek Szindikátusa kötelességének tartja közölni a lapokban megjelenő szakmai szindikátus megalakulásáról szóló közleménnyel kapcsolatban a következőket: A cluji fodrászmesterek, női fodrászok és szakmai alkalmazottak szindikátusa a törvényes formák között már hónapokkal ezelőtt megalakult s működéséhez miniszteri jóváhagyást nyert. Az új szindikátus megalakulásáról szóló közleménynek tehát a már meglevő szindikátushoz semmi néven nevezendő köze nincs.

A Reuter jelenté:

(RÓMA.) A tripoliszi kiállítás megnyitó ünnepségeire óriási előkészületek folynak. Mussolinin kívül az olasz politikai előkelőségek egész sora bejelentette részvételét és külön meghívást kaptak a magyar, német és osztrák kormányok is.

(SAARBRÜCKEN.) Tegnap ünnepelték meg a népszavazás 2-ik évfordulóját. Ez alkalomból Saarbrücken diszpolgáiraivá választotta Göbbels, Göring és Frick minisztereket.

(JOHANNESBURG.) A délafrikai Unio területén élő németek elhatározták, hogy jövedelmük 5 százalékát a német „téli segélyre“ adománvozzák.

(BORDEAUX.) A kikötő munkások és a kereskedelmi hajók matrózai sztrájkba léptek.

(NEWYORK.) A Redwood gyilkossági ügynek szenzációs fordulata, hogy letartóztatták a többszörös milliós, nagyvállalkozó Rosoffot, akit azzal vádolnak, hogy ő ölte meg a szakszervezeti vezetőt. Rosoff egyelőre tagad, sőt nagy jutalmat tűzött ki annak a számára, aki a tettest kézrekeríti.

(NEWYORK.) A cipész és bőrmunkások szakszervezete kimondta az általános sztrájkot. A munkásság 15 százalékos munkabéremelést követel.

(BOSTON.) A Douglas repülőgépgyár munkásai, mintegy 5600-an megszállták az üzemeket, sztrájkba léptek és 20 százalékos béremelést követelnek.

(PÁRIS.) A csehszlovák állam 697 millió frankos újabb kölcsönt vett fel Franciaországban és fedezetül a dohánymonopólium jövedelmét kötötte le.

(BELGRAD.) Az ópiumcsempészet botrány egyre nő. A letartóztatottak száma 14. A becsmérszett és lefoglalt ópium értéke meghaladja a 4 millió dinárt.

(PALMSPRINGS.) A meggyilkolt színpadi szerző Humphrey Pearson ügyében a hatóságok még mindig nem tudtak bizonyítékokat teremteni arra vonatkozólag, hogy a gyilkosságot a feleség követte volna el.

(PÁRIS.) A Szajna szintje egyre emelkedőben van. Az egyes hidak, többek között a világkiállítási területi alatt is, már csak kisebb hajók tudnak áthaladni.

(KLAGENFURT.) A törvényszék a 70 éves Kofler Máriát, ki férjét és fiát arzénal megmérgezte, tekintettel magas korára, eddigi büntetlenségére és szellemi korlátoltságára mindössze egyévi börtönrre ítélte.

(WASHINGTON.) Az Egyesült Államok kormánya komolyan foglalkozik azzal a tervvel, hogy kislátatja a magán ércipartelepeket. Roper kereskedelemügyi államtitkár szerint ugyanis ez az egyetlen lehetőség arra, hogy a hadfelszerelési program megvalósíthatassék.

A HUSVÉTI MUNKATORLÓDÁS ELKERÜLÉSE VÉGIGT JOBB, HA MÁR MOST SIET TAVASZI KABÁTJÁVAL ÉS RUHAIVAL**CZINK FESTŐ ÉS VEGETISZTÍTÓ GYARABA**

Utópiák várása

Immár közel háromnegyed év távlatából szemléljük az ibériai „csetepatét“. Ki gondolta, hogy ilyen sokáig fog elhúzódní a spanyolok kizárólagos „belfügge“, amely be hivatalosan prókátorként mindegyik nagy hatalom beleavatkozott. Egy elnyomott és szangvinikus fajta esett halálos áldozatul két világnézet kizsákmányolóinak. Préda, kőnc lett, amelyre most vijjogó keselyűként csapott le a Végzet. A világtörténelem forradalmainak legvéresebb fejezete a spanyol polgárháború, amely öldöklő, kegyetlenül véres világnézeti harcok fajtát. És egyes érdekcsoportoknak várakozáson felül „bevált“.

Bevált, mint a világháború, aminek kitörésekor aligha gondolt valaki arra, hogy négy, borzalmakban és vérben bővelkedő esztendőig fog tartani és amelynek borzalmait ma is nyögi az emberiség. Csak ma igazán... Ma dühöng az a visszahatás, amelyet dolgozó és munkanélküli egyformán érez. A dolgozó egyén még csak meg van valahogy. De az a 45-50 millió munkanélküli? A nyomor, az éhség, a nincstelenség ténye szüli az elkeseredést, az elégedetlenséget. És ebben a tényben várnak az emberek valami t. Igen: valamit. E jelentéktelen szóba sürrik a jobbát-várás fogalmát. Amikor valakinek sorsa már elviselhetetlen, akkor vár valamit. Persze titokban azt reméli, hogy a változás jobb lesz, mert szerinte már rosszabb nem lehet.

A spanyol polgárháború kitörése mögött vannak érdekek és politikai momentumok is, de a közvetlen indító-ok kétségtelenül az elégedetlenség, a valamit-várás. A jobb létnek reménye. Mert bizony nagyon kétséges, hogy teli gyomorral ment volna a háborúba a spanyol polgár. A jövő iránti kilátástalanságban és az ennek természetes folyamánkénti kétségbeesésben, csak vakon tapogatózott. Ki jobbra, ki balra... Mint kétségbeesett ember a méreg-pohár után, úgy kapott és kap a nincstelenségben vergődő, a korlátlan lehetőségeket ígérő piros, vagy fehér zászlók után. Hogy aztán ezek a lehetőségek feneketlen mélységeket is feltárnak, azzal már vajmi keveset törődött. Fontos az, hogy történnék valami! Mert ennek a valaminek a lehetősége izgatja éhségtől felajzott fantáziáját.

A spanyol testvér és világnézeti harcban olyanok adóztak életükkel, akik valamit vártak. Persze csak jót. Az egyik a jobb, a másik a baloldalon pusztult el. Nem így gondolták... De ma minden embernek „kell“ a világnézet. „Dívat“ lett. És mivel kell, ezután csak természetes, hogy valahová csak tartozni is szükséges. Jobb, vagy bal. Ez a ma jelszava. Sajnos azonban mindkettőnek egy a lényege és módszere: erőszak. A börtön, fegyverkezés, vérontás stb. már csak olyan kellékek, amelyek nélkül a kultúra, technika, civilizáció és világnézet el sem képzelhetők.

Ezek a századtünetek pilianatra életszük ségleteknek tűnnek. Látszatra... Erre azonban semmi szükség. A hitetlennek legfeljebb csak addig akarják, amíg meg nem győződnek, hogy milyen kemény fekvőhelyet nyújt a lövészárk, milyen borzalmas a gránátok testet és ideget tépő robbanása, milyen kegyetlenül rágnak a gyomorfalet a nagyur: az éhség. Egyes államoknak millió és milliárdos gondot okoz a jobb, vagy baloldali érzelmek elnyomása. Pedig mindössze egyet: az elégedetlenség kufor-rását kell betönni. A minden baj okául olyan felelősség nélkül hangoztatott gazdasági válságot kellene megszüntetni. Hogy nem lehet? Mindent lehet! Emberek „csinálták“ a gazdasági válságot is. És azoknak is kellene „visszacsinálni“. Menne is az, csak meg kéne próbálni és nem utolsó sorban akarni... Ha ez megtörténne, nem kapkodnának az emberek jobbra-balra. Visszatérne mindenki az egyenes útra és a világnézeti vitákat pipázva intéznék el. Csak úgy: szórakozásból. Ilyen véresen-komolyan nem kellene senkinek sem. De minek is, amikor van mit enni,

ruházkodni is lehet, fűtené való is akad. Ki lenne olyan örült, hogy bőrt vérvásárra vigye? Aligha akadna... Akkor aztán agitátor legyen a talpán, aki jóllakott embert rávesz arra, hogy valja ezt, vagy azt a világnézetet, arról nem is beszélve, hogy például az uccán tüntessen, ordítson és beverje annak a követtségnek ablakát, amely az agitátor kenyéradó gazdájának, — hogy enyhén fejezzem ki magamat, — nem szimpatikus. A jelenlegi áldatlan körülmények között azonban konjunkturájukat éhk ezek az ügynökök. Az általuk vetett jobb vagy baloldali eszme-mag kitűnő talajra talál, és — mint a spanyol há-

boru is bizonyítja — a Nagy Kaszás bőséges termést arathat. Csak a nincstelenség, a nyomor-labirintusban való elveszés szüli az elkeseredést, tesz tönkre száz és száz ezreket, osztogatja a tűz, huszávi, életfogytiglani büntetéseket és halált. A kilátástalanság miatti kétségbeesésben inkább választják a golyót a hasba, mint a győtrő bizonytalanságot és a lassú éhhalált.

A benemavatókási konferencia bizottsága, ha valóban hivatása magasiatán áll talán véget vet a spanyol polgárháborúnak. De nagy kérdés: mi lesz ezután? A forradalmat a valamit-várás idézte elő. Ettől a forradalomtól vártak valamit. Fel-

tétlenül szebbet, jobbat. Azt hitték, hogy ez majd kenyeret, nyugodt megélhetést, tartogat számukra. De ha elvonul a vérzivatar, rájönnek, hogy ilyen módon nem lehet megoldani az elnyomtatás, a nyomor problémáit, mert a gonoszság és kapzsiság, amely ma uralja a világot cseberből-vederbe juttatná, juttatta őket és mindenkét.

Utópia marad továbbra is annak a kedvező fordulatnak a bekövetkezése, ami után az egész világ eped és ami az embert méltóvá is tenné a Teremtés Koronájának elnevezésére... Sajnos, csak utópia... (M. Gy.)

A világ legkülönösebb pénzügyi teménye

A „megváltó“ ötfontos bankjegy — Szerelmi vallomás a papírpénzen — Egymilliófrankos bankjegy — Rejtély egy papírpénz körül

A világ egyik legérdekesebb muzeuma az, amely a Bank of England vagyis az Angol Nemzeti Bankjegygyűjteményét tartalmazza. Legérdekesebb látványossága ennek a muzeumnak egy ötfontos bankjegy s egy angol tengerészkapitány 1856-ban a délafrikai Fokvárosban kapta. A bankjegy néhán sor volt látható, amelyet azonban alig lehetett elolvasni. A kapitány nagyító segítségével mégis kibetűzte az írást. S ekkor megdöbbenve látta, hogy egy tragikus sorsu angol tengerész kiált segítségért a bankjegy keresztl. Hat sztentővel azelőtt ugyanis egy északafrikai arab törzsfőnök elfogta a szerencsétlen embert és rabszolgaságra vetette. A matróz ötfontos bankjegyre írta meg üzenetét. Miképpen került Észak-Afrikából arab kereskedők kezein keresztül a délafrikai Fokvárosba a papírpénz, az titok. Tény, hogy a tengerészkapitány Angliába való visszatérése után jelentést tett a hatóságoknak az esetről. Néhány hónap múlva megállapították a matróz személyazonosságát és megszabadították borzalmas helyzetéből. Az ötfontos bankó viszszerült az Angol Bankhoz, amelynek igazgatósága muzeumba helyezte el.

SZERELMI VALLOMÁSOK TIZ FONTOS BANKJEGYEKEN

A XIX. század elején az angol gavallérok különös módon tettek szerelmi vallomást. Az Angol Bank muzeumban rengeteg olyan öt és tízfontos sőt százfontos bankjegy van, melyeken szerelmes gavallérok vallomásukat megörökítették. Előkelő és gazdagabb szerelmesek százfontos bankjegyeket is felhasználtak erre a célra. Van itt egy tízfontos, amelynek különösen érdekes a története. A hatvanas években történt, hogy egy Fred Vilson nevű manchesteri fiatalember szerelmes lett egy ottani urileányba. Szívének lángoló érzelmeit tízfontos bankjegyre jegyezte föl. A bankót továbbította s az kézről-kézre járt, míg végül is négy esz-

tendő mulva egy liverpooli fiatal és szép özvegyasszony kezébe került. Ez elolvasta a lángoló vallomást és néhány meleg sor kíséretében elküldte a bankjegyet Fred Vilson címére. A fiatalembert, aki már régen kiábrándult előző szerelméből, annyira meghatotta a szép özvegy gesztusa, hogy levelezni kezdett vele. A dolog vége boldog házasság lett.

PÉNZ, AMELYET SENKI SEM LOPHAT EL

Ugyancsak ebben a muzeumban látható a világ legkisebb és legnagyobb névértékű bankjegye is. — 1800-ban ugyanis olyan terv merült föl, hogy Anglia vtnja be valamennyi ércpénzt és helyettük mindenféle névértékben papírpénzt bocsásanak ki. Így egypenns pénzeket is nyomtak. Ezeket a pénzeket azonban közbejött okok miatt nem hozták forgalomba, néhány példányt azonban elhelyeztek az Angol Bank muzeumban. Az 1900-as évek elején bizonyos pénzügyi tranzakció megkönnyítésére négy darab egymilliófontos, vagyis ezermillió lejű bankjegyet készítettek. Ezeknek egyik példánya a Rothschild bankház tulajdonában van, két másik példányt egy-egy nagyobb bank vasszekrénye őriz, míg a negyedik egymillió fontos bankjegyet a Bank of England muzeumban állítottak ki. De rosszul járna az a tolvaj, aki ellopna és értékesíteni akarná ezt a bankjegyet. Nincs a világban olyan pénzintézet, amely beváltaná. Nem mintha az értékét elveszítette volna, de mert azonnal tudnák, hogy honnan került a beváltó hirtokába.

Van itt egy 20 dolláros bankjegy is, amelynek szintén nagyon érdekes a története. Vagy tíz esztendővel ezelőtt Washington egyik legnagyobb bankjának főpénztárosa elunta magát. Unalmában szórakozottan számolgatni kezdte az előtte heverő bankjegyeket. Egyszer csak az egyik 20 dolláros bankjegyen megakadt a szeme. Nem volt rajta semmi különös, de mégis valami furcsa-

nak tetszett a pénztárosnak. Elővetelte a nagyító üvegét és betűzni kezdte a bankjegy látható apró felirást. Legnagyobb elképedésére ezt olvasta: „Ez a bankjegy hamis, aki elfogadja számár!“ A pénztáros nyomban jelentést tett szenzációs felfedezéséről. A nyomozás aztán a következőket állapította meg: A hamis bankót — amely, amíg a bankhoz ért, száz és száz ember kezén ment keresztül — egy kiváló festőművész készítette. Kihallgatása során nem is tagadta cselekményét és azzal védekezett, hogy csak meg akarta tréfálni az embereket s ezért is jegyezte rá nyomtatott betűkkel a fent idézett szöveget. Számos nyomos enyhítő okra való tekintettel, aránylag kis büntetéssel uszta meg a „jó tréfát“.

Egyik legérdekesebb darabja a muzeumnak az ugynevezett „kisértet bankó“. Néhány esztendővel ezelőtt új pénzsorozatot bocsájtott ki az angol bank. Félesztendővel később a legnagyobb megdöbbenéssel megállapították, hogy az egyik bankjegy a „Bank of England“ megjelölés helyett a következő felírás olvasható: „Bank of Irland“. Széleskörű nyomozást indítottak annak megállapítására, hamis-e a bankjegy és hogy miképpen került a felírás rája? Hiába volt azonban a legszorgosabb igyekezet is, nem lehetett semmit megállapítani. Az ellenben kétségtelen, hogy mindössze egyetlen ilyen felírásu bankjegy van az egész világon. Az érdekes papírpénzt aztán szintén elhelyezték a jegybank muzeumban.

Az élet híggadt, józan lelélese ...

hátrább van, mint valaha. A kulturált embertípus a csillagok világában repül, de leike mégis borus... tönkre tett szervezete és idegei fáznak a kultúra pokoli zaja, zibongása, forrongása között s megbolygatott idegei kergetik a szegény, szánandó embert örült mozifilmként lepergő nyomorúságos szenvedések és kiszámíthatatlan betegségek özön tengerében, mint gyomor, bél, epe; vese; és májmegbetegedések; vajamint ideges fejfájások, álmatlanságok és kiszámíthatatlan sok-sok szenvedések felé.

A világhírű GASTRO D., amelyet legnevesebb orvosok hosszú kísérletek alapján legkiválóbb gyógyszernek ismertek el, a fent említett megbetegedések esetében, régi idült és már-már gyógyíthatatlannak tartott ideges emésztési zavaroknál kitűnő orvosságnak bizonyult.

GASTRO D. kapható az ország minden gyógyszerárán és drogériájában, vagy postán megrendelhető 150 lej utánvét melllett Császár E. gyógyszerárán, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

ÉPÍTŐMUNKÁSOK SZAKMAI GYŰLÉSE. Az építőipari munkások folyó hó 3-án, pénteken délután fél 5 órai kezdettel az Építőmunkás Otthonban nyilvános szakmai gyűlést tartanak.

Válaroljon Szt. Mária nőegylet sorsjegyét!

Egy sorsjegy 25 Lei

Kapható minden dohányüzletben

250 NYEREMÉNY

Főnyeremény: egy 1937-es rádió, 1 varrógép és más értékes tárgyak. — Nyilvános

húzás március 7-én

a Primaria nagutermében délután 4 órakor.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

ARANYÉRT LEGTOBBET FIZETEK.
ROSNER ÓRAS, ÉKSZERÉSZ CLUJ, RE.
GELE FERDINAND 114. TAKAREKOS.
SÁGI KÖNYVECSKÉRE KISZOLGÁLOK.
(T 39)

Szerényen kicsi haszonnal árusít pap-
lant, vásznat és fehérnemű anyagot
„STELLA“ Calea Regele Ferdinand

19. Udvarban

27 ÉVES szabósegéd nőülne hozzáillő
leánnyal; ki által önállósítani tudná ma-
gát. Leveleket „Örök napfény“ jelígre a
kiadóba. 1840

ONHIBÁJÁN kívül elvált 35 éves asz
szony házasság céljából megismerkedne
önálló iparos, kereskedő, vagy tisztviselő-
vel. „Ingatlan vagyonom van“ jelígre.
1847

IDŐSEBB intelligens urinőt, vagy urat
keresek, kinek háza, vagy földje van,
gondoznánk élete végéig gyermekje szerez-
tetül. fiatal kereskedő-pár. A megélhe-
tést jól felszerelt üzlettem biztosítja.
„Árvák“ jelígre 1871

25 ÉVES fiatalember levelezőpartnert
keres. Leveleket „Happyend az esőben“
jelígre kérék. 1839

27 jelígre levél van a kiadóban. 1839

ADAS-VÉTEL

ARANYÉRT S BRILLIANS KÖ-
VEKÉRT LEGTOBBET FIZET CASA
OROLOGELOR, CLUJ, PIATA MIHAI
VITEAZUL 11. T178

BELVÁROSBAN jól jövedelmező ház
jutányosan eladó. Értekezni: Str. Francisc
David 3., ajtó 3. 1747

VILLANYMOTORT fél vagy háromne-
gy lóerőset keresek megvételre. Cim a
kiadóban. 1596

ELADÓ gyönyörű télikabátok, felöl-
tők, térdnadrágok, Radicsnál. Reg. Ferdi-
nand 22. T121

ELADÓ házas telek Str. Iuliu Maniu 22
Érdeklődni dr. Péterffy ügyvédnél. Str.
Iuliu Maniu 6. I. emelet. T138

70 EZER LEJÉRT eladó a Str. Banatului
végén 1200 négyzetméteres telek rajta levő
8 állatnak istálló 2x1 szoba és kut
az udvaron. Cim a kiadóban. T172

SÜRGŐSEN ELADÓ Clujon a belváros-
ban nagy gyártelep bevezetett üzemmel,
biztos tőkeelhelyezés és megélhetés, szak-
tudás nem szükséges, háromszobás kom-
fortos lakással. Cim a kiadóban. 1688

NAGY Reklámhét

a „Tempo“ cégnél!

Újból bevezetve a női és gyermekcikkék.
Nyolc napig nagy árkedvezmény.

Regele Ferdinand No. 14.

VASESZTERGAPADOT keresek 1-1½
méter csuszavolságut. Lőrincz, Cluj, Do-
robantr 50. 1829

PARCELLÁK eladók a Str. Regala vé-
gén, Viz, villany, kanális, járda. Elsőran-
gu tőkebefektetés. Értekezni Gáliszternél,
Str. Grădini 9. 1815

TOPOLYA hálók, dió telehálók, kemény-
fa hálók, mindenféle butorok olcsón el-
adók. DECEBAL 3. Használt butorokat
veszek. (8701)

ATADÓ belvárosban vendéglő-Bodega,
alkalmas éjjeli mulatóhely olcsó házbér,
kis lakás is benne van. Érdeklődni Orient-
nyomda, Regina Maria 11. udvarban. T 131

ELADÓ ház 150 ezer lejért, melynek
havi jövedelme 2000 lej a Str. Sălcilor 15.
szám alatt. Értekezni lehet a Kereskedelmi
és Iparkamara I. emelet 9. szobájában. 1835

EGY kenyérüzletet bérbevennék, jó, for-
galmas helyen. Cim a kiadóban. 1835

ELADÓ egy újonnan épült ház kétszer
egy szoba, konyha, veranda és speiz. Str.
Banatului 54. T 170

ELADÓ kézi permetező cseberre sze-
relve, nagy kötél 28 mtr., 5 cm. átmé-
rőjű, fénymásológép. Str. Feleacului 33.
1837

SÜRGŐSEN eladó belvárosi családi ház.
Jövedelmez nettó 10 százalékot. Nagyon
kedvező feltételekkel. Cim a kiadóban.
1851

HASZNALT cselédágy nagyon olcsón el-
adó. Str. Cotit 11. Háztulajdonosnál.
1845

ELADÓ komplett mahagóni hálóberen-
dezés, budapesti gyártmány, hármass tü-
körrel. Cim a kiadóban. 1799

ELADÓ gyermekágy, Str. Francisc Da-
vid 3., műasztalos. 1846

KERESÜNK megvételre 25-30 négyzet-
méter fűtőfelületű üzemképes kazánt,
esetleg lokomobilt. Irásbeli ajánlatok rész-
letes leírással a következő címre külden-
dők: Fabrica „Gladys“, Cluj. Str. Poetaș
26. P2586

ELADÓ szekrény, kicsi állótűkör, ké-
pek, pokróc. Motilor 45. (hátsó) P2582

MODERN 4 plus 1 lámpás rádió eladó.
Értekezni Str. Berde 2. Borbélyüzlet. 1875

BOROS hordókat, jókarbanlevőt 50-150
literesig veszek. Cim a kiadóban. 1853

ELADÓ bodegaberezés, pultok, ste-
lázsik, asztalok porcellán és üvegüzeműek,
evőeszközök. Str. Donath 136. 1836

ELADÓ egy konyhaberezés, 2 fotei
1 kerek asztal, 1 rádióasztalka és 1 zsúr-
asztal a legmodernebb kivitelben. Cim-
Kiskorua fogháza, Str. Fabrica de Za-
har 47. 1861

PERZSASZÖNYGEK, szalagarnitúra,
ebédlő eladó. Ugyanott 2 szoba konyha
fürdőszoba május 1-re kiadó. Str. Stroes-
cu 16. 1865

VESZÉK forgalomban levő használt bé-
lyegyet. Reg. Ferdinand 69. ajtó 1. 1867

ELADÓ modern gyerekocsi. Str. Pop
Cicio 36. 1868

ELADÓ 1 parcella a javítóintézet köze-
lében. 3 parcella a Someseni gyógyfürdő
közeliében. Az egyik bekerítve drótkerítés-
sel és egyiken 1 kis szoba van. Értekezni
a Siketnema intézetben. 1869

KISEBB üzlet sürgősen eladó. Cim a
kiadóban. 1870

BUTOROK, ágyneműk, hálószobabere-
dezés olcsón eladók. Str. O. Iosif 6. 1872

ÁLLAST KERES

PERFEKT szakácsnő intézetbe, szanató-
riumba, vagy jobb étterembe menne. Cim
a kiadóban. 1848

ÁLLAST KAPHAT

JÓLFŐZŐ és rendszerető szakácsot fel-
vesz a Farkas-étterem. Reg. Maria 6. T176

FALURA keresek szobalányt. Jelen-
kezni Str. Kogălniceanu 6. A házmester-
nél. P2581

GYERMEKGONDOZÁSRA egy komoly
leányt keresek. Str. Iuliu Maniu 34., eme-
let. 1838

PÉNZTÁRNOKNŐT kaucióval, nyelvtu-
dással, felveszek. Cim a kiadóban. T 171

KIFUTÓFIUT felvesz azonnali Banca
Daumé, A. Bărsan és Iuliu Cesar sarok.
1859

ÜGYES kifutófiut fizetéssel felvesz B.
B. áruház, Reg. Ferdinand 20. T185

BEJARONÓT keresek déli órákra. Jelen-
kezni csakis este héttől, Molnár Str. Eli
sabeta 35., az udvarban hátul. 1841

EGY 15-14 éves leány fizetéssel felvé-
tetik. Cim a kiadóban. 1843

MASAMOD kézilányt keres „Gratia“
kalapszalón, Cal Victoria 5. Ugyanott ki-
futófiut felvetetik. P2587

TANULÓLÁNYT fizetéssel azonnali
felveszek „Tusi“ szalon. Str. Neculcea 2. I.
em. P2585

HAZIMUNKA végzéséért egyszobás la-
kást kaphat gyermektelen házaspár. Str.
Pasteur 12. P2583

KIFUTÓFIUT felvesz Nova könyvüzlet
Memorandului 16. 1875

TANULÓ vagy kifutó jó fizetéssel azon-
nal felvetetik. G. Tamas 2. 1850

ÜGYNÖKöt magas jutalékkal kevés
kaucióval felvesz Ernőüzem, Reg. Ferdi-
nand 3. 1854

KERESÜNK egy kifutófiut 14 évest
azonnali belépésre. Jelenkezni délután
7-8-ig, fűszerüzlet, F. David 18. 1874

KIFUTÓ leányt felveszünk, Kató kalap
szalon. Str. Duca 1. 1875

KÜLÖNFELEK

TÖLGYFA MÁZSAJA 58

háztőtfa öle 880. Paris 7-a, Regina Maria
1. és Primaria trafikokban. 1684

FRÁKK és SZÖMOKING öltönyöket köl-
csön ad Radics. Reg. Ferdinand 22. T122

URAK, ha szép frakkot akarnak viselni
ugy csimáltassak Radics uri divat szabó-
nál. LEGNAGYOBB FRÁKK-SPECIA-
LISTANAL. Reg. Ferd. 22. T123

ACORDEON harmonikát legújabb mód-
szer szerint tanítok. Jelenkezők „Regal“
cipőüzletben bővebb felvilágosítást nyer-
nek. Gogu. T 164

JÓ házikosztot keresünk Marianum kö-
zelében. Címeket a kiadóba kérem leadni.
1838

KIRÁNDULÓK! Megjött a friss márciusi
sör. Hideg, meleg konyha. Szíves pártfo-
gást kér Tóthné Str. Grigorescu 114. 1826.

100.000 LEIES tőkével rendelkező urat
keresünk jó üzlet egyedüli vezetésére.
Tőke biztosítva. Cim: Magazin de Coloni-
ale S. A. Cluj, P. Miahaj Viteazul 36. 1824.

Paplant — — — — „S‘ellánál“
Vásznat — — — — „Stellánál“
Fehárneműanyagot — — „Stellánál“
LEGOLCSÓBBAN Regele Ferdinand

19. Udvarban

AUTÓKAMIONT vidékre való áruszállí-
tás céljából bérelnék. „Teherautó“ jelígre
a kiadóba. 1844

ELVESZETT Máté Ferenc névre szóló
458 számú permis de circulatie és permis-
sul Fiscal. Megtalálóját, a rá nézve érték-
telen iratokat jutalom ellenében adja le
a 458 számú taxinak. 1852

KIADÓ LAKÁS

PÉKSÉG, három kemence, lakás, üzlet-
helyiség kiadó. Lusztig. Str. Bratianu 45.
1744

ÜZLETHELYISÉG két kirakattal Moti-
lor 65 Park szanatóriummal szemben azon-
nal kiadó. Értekezni Ancanai. Reg. Maria
43. 1768

UCCAI szép parkettes szoba, konyha
azonnal kiadó. Ért. Str. Rudeanu 32. 1698

KÉTSZOBÁS uccai komfortos lakás és
kétszobás földszinti uccai lakás kiadó.
Avram Iancu 18. P2571

SZOBÁ konyhás telek gyümölcsös kert-
tel eladó. Str. Serban Cantacuzino 12. 1877

KIADÓ a Str. Donath 156 szám alatt
egyholdas gyümölcsös több lakrészrel és
tekepályával. Értekezni ugyanott. 1855

KIADÓ azonnali 1 szoba konyha és
egy nagy szoba. Str. Florilor 17. 1837

KIADÓ azonnali elegáns butorozott
parkettes napos elő és fürdőszoba. Cim.
Economia, Unirii 25. 1860

ELEGANS különbejáratú butorozott
szoba fürdőszobahasználattal. azonnali
kiadó. Str. F. David 18. H. 2. 1862

KAPUALATTI különbejáratú uccai bu-
torozott szoba 1-3 személy részére fürdő
szobahasználattal azonnali kiadó. Rege-
le Ferdinand 89. balra, ajtó 3. 1867

AZ az ur aki vasárnap Kepesnél, Str.
Fr. David 7. teljes ellátást keresett és il-
lografus öcsének mondta magát, kéri
abban az ügyben odafaradni. Kepesné.
1876

FORGALMAS helyen sarok üzlethelyi-
ség kiadó. Str. Vasile Alexandri 1. Érte-
kezhetni az udvarban a tulajdonosnál.
P2584

LAKÁST KERES

KÉT SZOBÁ, konyha, fürdő
szobás lakást keresek Marianum közelében
május 1-re. Pontosán fizetek. Cím: „Jó
lakó“ jelígre kiadóba kérek. (1091)

Egyévi börtönbüntetés nemi erőszakért

(CLUJ.) A helyi törvényszék I.
szekciójának Pasti-Popa tanácsa
tegnap tárgyalta Heljean Petru ne-
mi erőszak ügyét. A vádlott puslai
hunedoaramegyei lakos, aki váro-
sunkban teljesített katonai szolgálá-
tot. Mult év tavaszán megismerke-
dett egy 19 éves leánnyal, akit sze-
relmi vallomások közben kicsalt a
Becasba, ahol erőszakot követett el
rajta. A leány elkeseredetten véde-
kezett, de a férfi erejével szemben
tehetetlennek bizonyult. A leány a
leketlen tett elkövetése után eszmé-
letlenül maradt a helyszínen. A ki-
hívott mentők részesítették első se-
gélyben és beszállították a klinikára. A
tegnapi tárgyaláson az elnök zárt
tárgyalást rendelt el. A törvényszék
a vádlottat egyévi börtönre és 30
ezer lej kártérítésre ítélte. Heljean
az ítélet ellen felbuzást nyújtott be.

Schuschnigg ellátogat Buda-
pestre. Bécsi politikai körökben híre
jár, hogy Schuschnigg osztrák kan-
cellár rövidesen ellátogat Budapestre
hogy visszaadja Darányi miniszter-
elnöknek decemberi bécsi látogatá-
sát.

Budai Nagy Antal

Kós Károly első színpadi műve
a siker próbáját már kiállotta Buda-
pesten a Vígyszínház közönsége előtt.
A sajtó igen szép elismeréssel írt
akkor róla. Most városunkban is
bemutatták ezt az érdekes és mélyen
gondolkodó főre valló történelmi szin-
játékot, amely egy félezer éves ma-
gyar vallási és szabadság-mozgalom
korszakába vetít bele éles fényeket.
Kós, aki nemcsak kitűnő színpíró,
de művészet-történész és képzőmű-
vész is, pompásan megmintázott
alakokat állít be színdarabjába, a
mely technikai hibái és egyenetlen-
ségei ellenére is igen figyelemre-
méltó és értékes alkotás. Izes, tiszta
nyelve pedig külön érték. Gróf Bánf-
fy Miklós kitűnő rendezése a darab
minden belső szépségére külön hang-
súlyt ejtett. Stílus és művészet volt
benn. Az előadás pedig nemes bir-
kozás volt az igazi sikerért. Ha a
tökéletes belső átélésből hiányzott is
egy és más, azt a lelkesedés jórészt
pótolta. Nagy István a címszerep-
ben fejlődésének jelentős állomásá-
hoz érkezett. Kós Dodó a női fősze-
repen igyekezett minél teljesebben
beleélni magát apjának elgondolá-
saiba. A legharmónikusabb alakítást
Tompá Sándor nyújtotta, de Tóth
Elek, Jenei János, Oszka József,
Gróf László, Forgács, a kis szere-
pében is figyelemkeltő Simon Gy.
Benes Ilona, Czopán Flóri stb. mind
igen jók voltak. És a kisebb szerep-
lők sem rontottak a dolgon. Így
azután szép, meleg, harmónikus
tiszta siker volt és a szerzőt a sze-
replőkkel együtt emelkedett lélek-
kel ünnepelte a zsufolt ház közön-
sége. (w.)

A Munkakamara elutasította a vízmi volt könyvelőének egymillióleites kártérítési keresetét

(CLUJ.) Részletesen beszámol-
tunk arról a kártérítési perrel, ame-
lyet Leonida Sonea, a helyi vízmi
könyvelője indított az üzem igazga-
tósága ellen. A volt könyvelő a mun-
kakamaránál emelt panaszt a vízve-
zeték igazgatósága ellen és keresetét
ben, amelyben azt állította, hogy az
üzem igazgatói minden komoly ok
nélkül bocsátották el állásából, kö-
zel egymillió lej kártérítést kért. A
munkabíróság sorozatos tárgyalások
után tegnap hirdetett ítéletet az
érdekes perben. A bíróság Leonida
Sonea keresetét, mint alaptalan el-
utasította és 32.000 lej perköltség
megfizetésére kötelezte a volt köny-
velőt.

Alarcos banditák garázdálkod-
nak Párisban. Párisi jelentés sze-
rint öt alarcos bandita tegnap a vá-
ros határában megtámadta a Nép-
bank egyik autóját, kifosztotta a
bennülő pénzeszedőket, akikről
300 ezer frankot raboltak el.

Ilie P. Calciu előadása. A hely-
beli Munkakamara 477-1937. szám
alatt közhírré teszi, hogy március
3-án délután 5 órakor a volt Ipartes-
tület P. Carolina 5 szám alatti he-
lyiségében előadást tart Ilie P. Cal-
ciu, a Munkakamarák Szövetségének
elnöke. Előadásában ismerteti mind-
azokat a törvényeket, amelyek a
kereskedelem és ipar képviselőit,
ugy a munkaadókat, mint az alkai-
mazottakat érdeklik. A Kamara
elnöksége felkéri az összes érdekel-
teket, hogy az értékesnek ígérkező
előadáson minél nagyobb számban
vegyenek részt.

HIREK

felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

Nyomatott a **MAYER-NYOMDA**
körforgó-gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cal
Regele Ferdinand 66., balra.

Telefon: 61.

NAPTAR: 1937. március 3, szerda.
R. kath. Kornélia, prot. Kunigunde
g. kath. Cleon és Bazil. Izr. 20
Adar 5697.

Jóestét!

UTASOK EGYMÁS KÖZÖTT

— Képzeld, két hete vagyok a pályán és nem bírom a kereskedők otromba sértegetéseit.

— Ne mondja, sértegettek? Lásd én 20 éve vagyok utazó, engem szembeköptek már, kidobtak már, de sértegetni...?

FIZETÉSVÁRÁS

Az egyik bankigazgatóhoz bemegy az egyik kis tisztviselője és nagy izgalommal fizetésjavítást kér, mert a mai kis fizetéséből nem tud kijönni.

A direktor haragosan rászól:

— A többiek ki tudnak jönni, éppen csak maga nem tud kijönni.

— De kérem, a többiek sem tudnak kijönni.

— Na látja, s most éppen maga akar kivétel lenni?

GYEREKSZAJ

Az egyik ismerős családhoz vendég érkezik: Zsiga bácsi. Uzsonna közben egyszerre csak megszólal a kis Jancsi.

— Nézd csak papa, Zsiga bácsinak a feje meztől van.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Február 27-étől március 5-éig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna, Piata Unirii; Hygea, Piata Mihai Viteazul; Victoria, Cal. Regele Ferdinand és Sotropa Emil gyógyszerárak, Piata Stefan cel Mare.

— Időjárás: A bucurestii időjárásutató intézet jelentése: medves, ködös idő, esőre hajló irányzat, enyhe szél, változatlan hőmérséklet.

— Szerdán tárgyalja a semmitörés Boila Romulus felfolyamodását A semmitörés Boila Romulus professzor felfolyamodását a Skoda-üggyel kapcsolatban ellene kiadott vádirattal szemben szerdán tárgyalja.

Divatlapok

Kosztüm-, kabát-, ruha-, le-
hernemű-, gyermek-, kalap-
és bluzdivatlapok rendki-
vüli nagy választékban
kaphatók

CULTURA
könyvkereskedésben (Cluj, Str.
Memorandului 4. (Udvarban).)



Kun Mátyás Fia R.T.

Cluj, Calea Marechal Foch 2.

Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egy-
esítve, modern technikai berendezéssel és dusan
felszerelt raktárral állunk nagyrabecsült megren-
delőink szolgálatára. — Specialisták vagyunk:

acélárkban, látszerészeiben, berolva-kö-
szörülésben, orvosi műszerek javításában.
Prima alpacca **evőeszközök** felülnőlcso áron



Gyilkosságot terveztek egy ismert fővárosi kereskedő ellen

(BUCURESTI.) Az Ordinea jelen-
tése szerint Bucurestiben nagy fel-
tűnést keltő letartóztatást foganato-
siott a rendőrség. Négy egyén össze-
esküvést szőtt egy közismert fővá-
rosi kereskedő ellen, akiknek a Ca-
lea Rahovei van üzlete. Az össze-

esküvés és a gyilkosság tervét lele-
pték és a négy egyént elfogták. A
nyomozás érdekében a hatóságok
még nem hozták nyilvánosságra
sem a kereskedő, sem a letartóztá-
tottak neveit.

Merénylet egy iasii egyetemi tanár ellen

(IASI.) Tr. Bratu professzor, a
iasii egyetem rektor merényletnek
esett áldozatul. A professzor egy
gyűlésről tért hazafelé, amikor laká-
sának közelében három ismeretlen
megtámadta. A támadók betörték
a száját, majd összeszurkálták. Bra-
tu azonnal a Spiridon-kórházba
szállították és műtétet hajtottak
rajta végre. Sérülései elég súlyosan
és a professzor állapotának komoly
ságát okozta, hogy cukorbeteg-
ségben szenved. Ujabb jelentések sze-
rint a professzor már minden ve-
szélyen túl van. Az éjszaka folya-
mán mintegy ötven személyt tartó-
zattak le, akiket a merényletben való

részvétellel gyanúsítanak. A letartó-
ztatottak között van Theodor Tudos-
se ügyvéd, Nicola Sguroiu, Vasile
Carciu és mások. A belügyminiszte-
riumot azonnal tájékoztatták az ese-
ményről és Tatarescu, Marinescu
belügyi államtitkárnak utasításokat
is adott a vizsgálat legszigorúbb le-
folytatására. A iasii hatóságok köz-
lése szerint az igazi merénylet Sgu-
roiu, Tudos és Carciu, akik mind-
hármán letartóztatásban vannak. Mi-
halache és Popovici az éjszaka te-
lefonon érdeklődtek Bratu profes-
zor állapota iránt. A professzor fe-
jén, tarkóján és hátán sérült meg
s egyik füle is beszakadt.

Megalakult városunkban az Országos Nyugdíjgyesületek Szövetsége

(CLUJ.) Tegnap számunkban
már jelentettük, hogy az Ardeali és
Banati Nyugdíjas Szövetség helyi
tagozata vasárnap délelőtt 9 órai
kezdettel tartotta meg évi közgyűlé-
sét. Utána mindjárt ugyanazon he-
lyiségben az országos nyugdíjas-
kongresszus is lezajlott.

A közgyűlésen cenzorokul Popescu
nyugdíjas táblabíró, illetve Kovács
János és Csathó Balázs vasuti fő-
tisztviselőt választották meg. Pót-
tagonként Caciula vasuti tisztviselő
és Amerling Ede kerültek bele a vá-
lasztmányi karba. Elfogadták a
költségvetést, majd megállapították,
hogy az egyesületnek 370 ezer lej va-
gyona van és ha a lelkes munka to-
vábbra is ilyen arányban halad előre,
ugy ennek az évnek végén nyugdíjas
otthonot fognak alapítani. Fél 12 óra-
kor a nyugdíjasok mintegy 200 fő-
nyi tábora gyűlt össze a kongressz-
szusra. Stan Teodor ideiglenes el-
nök, az aradi nyugdíjasok elnöke,
nyitotta meg a nagygyűlést. Ezután
egyhangilag lelkes éljenzés közepet-
te az értekezlet elnökévé választot-
ták meg Pop Valér volt kormány-

biztost. Chisan Nicolae sibiui kikül-
dött szépen felépített beszédében rá-
mutatott a nyugdíjas-sérelmekre,
majd határozatai javaslat formájá-
ban terjesztette elő három pontból
álló indítványát, amelyben sürgeti az
életstandard megdrágulása követ-
kezményeképpen a létminimumon
aluli nyugdíjak azonnali felemelését,
kéri, hogy a jövőben a központi nyug-
díjpénztár posta útján juttassa el a
nyugdíjasok illetményeit, továbbá,
hogy normalizálják és hozzák egyen-
súlyba az összes köztisztviselők fize-
tését, biztosítva nekik a megélhe-
téshez szükséges minimumot. A ja-
vaslatot lelkes taps fogadta. Részt
vettek a kongresszuson Sighet, Satu-
Mare, Hunedoara, Sibiu; Arad; Tg.-
Mures; Târnava-Mică megyék; vala-
mint a helyi nyugdíjas szervezet.
Ugyancsak Chisan javaslatára me-
galakult az Országos Nyugdíjgyesüle-
tek Szövetsége. Elnökké ugyancsak
Pop Valért választották meg. A meg-
választott elnök rövid, de határozó be-
szédében megköszönte a belléje he-
lyezett bizalmat és biztosította a
nyugdíjasokat arról, hogy amíg ő áll

az országos szövetség élén, addig
nem lesz felekezeti és nemzeti kül-
önbég a nyugdíjasok között. A
Nyugdíjas Szövetség vezetését négy
esztendő időtartamra cluji székhely-
lyel javasolták és fogadták el. Ugyan-
ekkor a választmányban minden vár-
megye nyugdíjgyesülete az egyesü-
let létszámát mint szavazati egységet
fogja a jövőben képviselni.

KIAGYILKOS

??

Írta: PETER WOLF

9.

— Igen egyszerűen. Aki nagy iram-
ban fut, annak a jobb és ballába kö-
zött levő távolság sokkal nagyobb,
mint egy lassan sétáló emberé. Ki
kell tehát választani azokat a nyo-
mokat amelyek csak ritkán fordul-
nak elő a hóban. A diák lábnyomát
ismerjük, a rendőrök szeges csizmái
viselnek, tehát feltétlenül meg fog-
juk kapni a gyilkos cipőinek lenyo-
matát... Ezzel ugyan még magát a
gyilkost nem fogtuk el, de minden-
esetre egy esetleges elfogatás egé-
szén konkrét tárgyi bizonyíték lesz a
kezeink között.

A bizottság belátta az okoskodás
helytálló voltát és kézilámpásokkal
elindultak, hogy az ügyvéd utasítá-
sait teljesítsék. Heller Sámuel pedig
a diák holttestéhez lépett és alapo-
san vizsgálni kezdte. Rabong kezei
ökölbe voltak szorulva és izmai meg-
feszültek a váratlan halál görcsös
dermedtségében.

Egyszerre az ügyvéd halkan felki-
áltott. Közelebb hajolt a fiúhoz, szét-
feszítette az egyik öklét és a kékre
fagyott halotti kézről egy zsebkecs-
vét ki. Győzedelmesen felegyenesed-
ett és a kést zsebre vágva a rendőr
főnökhöz lépett.

— Rendőrfőnök ur... szeretném, ha
még ma este újra kihallgatnám öcsé-
met... Nagyon fontos adataim van-
nak most már a gyilkos személyére
vonatkozólag, de van még egy-két
pont, amelyben nem látok tisztán...
Még két-három nap türelem és vilá-
gosság derül erre a csunya ügyre...
Ennek a szerencsétlen diáknak a
halála sok mindent megmagyaráz...

Visszamentek a rendőrségre és a
rendőrfőnök elrendelte, hogy azon-
nal vezessék fel a fiatal Heller ta-
nárt, akit az ügyvéd kérelmére egy-
előre még a rendőrségen tartottak.
Közben azonban a helyi postahivatal
telefonkezelője jelentkezett kihall-
gatásra.

Az idős hölgy elmondta, hogy
mint telefonkezelő az imént érte-
sült a diák haláláról és ezzel kapcsola-
latban észbe jutott, hogy Neumayer
meggyilkolásának estéjén, pár órá-
val a gyilkosság után egy Kurt Ra-
bong nevű fiatalember jelentkezett
a hivatalban és sürgős beszélgetést
kért Berlinnel, ahol igen hosszasan
elbeszélgetett egy Hans Brett nevű
emberrel.

Hans Brett nevének említése vil-
lámsapásként hatott a jelenlévőkre.
Mit akart a diák Brett-től, a legendás
hírű német mesterdetektívtől? Talán
segítséget kért tőle szeretett tanára
ártatlanságának megállapításához?

(Folytatjuk.)

Gyárak! Kereskedők! Iparvállalatok!

Ne ren-
deljen
naplót
az 1938 évre, míg meg-
nem tekint az ORIENT
naplót vállalat katalógusát és annak áraitól
meg nem győződött.



Naptár kiadó vál-
lat, Cluj, Str.
Iuliu Maniu No. 8.

Az Angriff írja:

A Habsburg-restauráció aktái le vannak zárva

Román-magyar kereskedelmi tárgyalások előtt
Kavarodás Ribbentropp lipcei beszéde körül

(BERLIN.) Politikai körökben óriási feltűnést keltett az Angriff hétfő esti vezércikke, amely éles támadás volt a Habsburg restauráció ellen. A lap figyelmezteti az osztrák kormányt, hogyha Habsburg Ottó főherceg meg nem engedett uton térne vissza Ausztriába, úgy vele szemben egyetlen válasz volna lehetséges, az amelyet Magyarország 1920-ban alkalmazott lemondott uralkodójával szemben, vagyis a fégyveres ellenállás. Ha pedig Habsburg Ottó visszatérését megengedett formában tennék lehetővé, úgy, hogy a polgármesterek szavazatai révén államelnökké választanák, úgy Ausztria ezzel életveszélyes házárdjátékba kezdene. Különben a Habsburg-restauráció aktái — mondja a lap — le vannak zárva. Németország és Itália állásfoglalásai után ezekre az aktákra reá lehet írni: Nem jöhet többé számításba.

A gyarmatkérdés

(LONDON.) Ribbentropp hétfői lipcei beszéde, amelyben a leghatározottabb formában gyarmatokat követelt Németország számára, élénk visszhangot és nagy kavarodást keltett az angol fővárosban. Politikai körökben most jóformán csak erről a kérdéssel beszélnek. A lapok általában nagyon tartózkodóan viselkednek, míg néhány elutasító álláspontra helyezkedik. A szocialista Daily Herald szerint Ribbentropp beszédében megsértette volna a diplomáciai titoktartást, mert Edennel folytatott megbeszéléseiből egy némi dolgot szintén a nyilvánosság elé tárt.

Miniszterközi megbeszélés
Budapesten

(BUDAPEST.) Hétfőn Darányi elnökletével nagyfontosságú minisz-

terközi megbeszélés volt, főleg nemzetközi ügyekről. Többek között megvitatták a magyar-román kereskedelmi tárgyalások előkészítő munkálatait is, miután a tárgyalások lefolytatására rövidesen sor kerül.

Ujabb támadás készül Madrid ellen

(MADRID.) A nemzetiek újabb nagyarányú támadásra készülnek a főváros ellen. Madrid bombázását máris teljes erővel megkezdték. A madridi védősereg jelentése szerint hétfőn a védőcsapatok jelentős sikert értek el, mert egy ellenséges lövészárkot a levegőbe röpítettek. A salamancai főhadiszállás ugyanakkor azt jelenti, hogy az asturiai bányász-miliciát a legutóbbi ellentámadás alkalmával súlyos veszteségek érték és egész zászlóaljuk semmisült meg.

Titokzatos támadás a Lautarilor-uccában

(CLUJ.) Tegnap este 11 órakor Cioara Ionica 24 éves nő, aki a Lautarilor 3 szám alatt lakik, ebben az uccában ismeretlen tettes, eddig még tisztázatlan körülmények között és okból megtámadta és a fejét betörte. A járőkelők eszméletlenül találtak rá. A kihívott mentő elsősegélynyújtás után beszállították a kórház sebészeti osztályára. A titokzatos éjszakai támadás ügyében a nyomozás megindult.

Gyilkosok a felebbviteli bíróság előtt

(CLUJ.) A tábla. szekciója ma foglalkozott Hendrea Ioan rechiteli legény gyilkossági perével. A községben tavaly két esküvő volt. Lazar Petru és Fluca Traján házában. A két násznépben levők később összekaptak és a verekezés eredményeképpen Giurgiu Ioan falubeli legény holtan maradt a helyszínen. A törvényszék ezért a gyilkos Handreat 6 évi fegyházra, bűntársait, Lazar Gheorghet és Petrut 3 havi, illetve 2 havi elzárásra ítélte.

A mai felebbviteli tárgyaláson dr. Moldovan Valér védő önvédelmet hangoztatott. Lapzártakor a tárgyalás folyik.

Ugyancsak ma foglalkozott a tábla Lazarovits Nicolae és felesége Rebrisoara községi lakosok ügyével, akik a vádirat szerint Ioan Dumitru Parva községi lakost megölték, amelyért a nasaudi törvényszék 10-10 évi fegyházra ítélte őket. A tábla tárgyaláson a védelem több tanút vonultatott fel, akik azt igazolták, hogy Ioan Dumitru epilepsziában szenvedett és halála betegsége következtében következett be. A bíróság még nem döntött, hogy ezek után megengedi-e a védelem által kért teljes bizonyításkiegészítést.

— Az iparkamara választmányi gyűlése. Az Iparkamara dr. Dan Partenie elnökletével tegnap délután választmányi ülést tartott. Az ülésen dr. Jacob Adrian, dr. Böszörményi Sándor, Totiade Negruțiu-Fekete mérnök, Arghir Popa, Bucur Năthán Lajos és dr. Romanovici Ágai András tették szóvá az ipari és kereskedelmi továbbképzés, a vámmalmok, a kiskereskedők és kisiparosok kötelező könyvvezetésének ügyét. Majd megszavazták a költségvetést.

— Hadbíróági hírek. A helybeli hadbíróág ma a következő ítéleteket hozta: Zirbu Ioan 83-as gyalogos felettes-kaplárnak bántalmazásáért egyhónapi elzárás. — Albu Vasile manasturi földműves 15 napi elzárást kapott, mert tavaly izzas állapotban rendőroket bántalmazott. — Bakk Jenő és Zelekovits Mendel csehszlovákiai lakosok tiltott határátlépésért 1—1 hónap. — Keresztes Pál és Szigeti János magyar állampolgároké ugyanezerért hasonlóképpen 1—1 hónap. — Fatmanu Gábor 34-es tűzér, Gherzakov Constantin 83-as katona szökésért 4—4, Köteles Gyula 33-as gyalogos 3, Craciun János 7-es gránicsár 6, végül Buturuaga Victor kiképző altiszt 2 hónapi elzárás-büntetésben részesült.

Rendő és betörő véres harca a fűszerüzletben

(BUDAPEST.) Az éjszaka az Akácfa ucca egyik fűszerüzletébe betörő hatolt be. A szomszéd lakásban tartózkodó kereskedő a zajra felfigyelve rendőrt hívott. Amikor a rendőr belépett a sötét üzletbe, az ismeretlen betörő egy vasdoronggal leütötte. A rendőrnek azonban még volt annyi ereje, hogy revolverét előrántsa és használja. A betörő a golyótól jobb csipőjén eltalálva harc képtelenné vált. Eszméletlen állapotban vitték a rabkórházba. A zsebében talált iratokból kiderült, hogy Varga Ferenc 25 éves munkanélküliivel azonos.

Hodzsza nyilatkozott Seba könyvéről

(PRAGA.) Hodzsza miniszterelnök tegnap nyilatkozott a kamarában. Kijelentette, hogy Krofta külügyminiszter nem ismerte Seba volt bucunestii csehszlovák követ könyvének teljes tartalmát, akkor, amikor először írt elejé. A könyv egyébként is egy állami alkalmazott műve, de nem képviseli a kormányt, vagy a hivatalos hatóságok álláspontját. Ezenkívül Seba könyvének legtöbb kitételét pontatlanul idézték és célzatosan is magyarázták. A kormány mégis elismerte Seba kérésének indokoltágát és visszahívta őt, bár a követ a felelős román körök legteljesebb bizalmának örvendett és változatlanul örvend ma is, de egyes tényezők támadásai miatt mégis csak távoznia kellett.

— Szigorú ebzárlat városunkban. Az utóbbi időben városunkban több sajnálatos ebmarási eset történt. Tekintettel erre, most az illetékes hatóságok a legszigorúbb ebzárlatot rendelték el az egész város területére és ezúton is figyelmeztetik az eb-tartó lakosságot, hogy a kiadott rendelkezésekhez a legszigorúbban tartsa magát, hogy minden kellemetlenségtől mentesüljön.

Magyarország változatlanul a békét szolgálja

(BUDAPEST.) Kánya külügyminiszter a külföldi tudósítók sajtószövetségének bankettjén kijelentette, hogy Magyarország reméli, miszerint az európai hatalmak elősegítik egy olyan egyezmény létrejöttét, amely lehetővé teszi a Duna-medence belső problémáinak megoldását. Magyarország változatlanul a

békét szolgálja és külpolitikája a Magyarország iránt barátságos államok rendithetetlen rokonérzésén alapul, elutasítva mindenféle kalandos gondolatot és törekvéseket csak odaírnak, hogy a vele kapcsolatban fennálló mindennemű ellentétet eloszlassa.

Ma este tartja meg első előadását a Siegler-társulat

(CLUJ.) Ma, kedd este 9 órakor tartja meg első cluji előadását a katolikus gimnázium dísztermében a híres jiddis operett-együttes, a Siegler társulat, amelynek Sevilla Pastor a sztárja. Az Európaszerte ismert és nagy sikereket aratott társulat a „Melamedl” című dalos vígjátékot mutatja be ma este. A Melamedl a legsikerültebb zsidó vígjátékok egyike. Zenéje igazi zsidó népzene. Sevilla Pastor egyik kedvenc

szerepét játsza a darabban, de a társulat többi tagjai is kiváló művészi teljesítménnyel vitték sikerre mindenütt a Melamedl-t. Holnap, szerda este a „Bonyodalmas örökség” kerül színre, míg a társulat utolsó cluji előadása a „Néger” lesz, amely ugyancsak a legjobb zsidó operettek közül való. Sevilla Pastor és a Siegler-társulat vendégjátéka iránt városszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg.

A négy év előtti nagy pénzhamisítási ügy a törvényszék előtt

(CLUJ.) A törvényszék II. szekciójának Filipescu-Butura tanácsa ma foglalkozott azzal a nagyszabású pénzhamisítási ügygel, melynek vádlottai Matis Traján, Vas Ferenc, Kalós Pancsa István, Veres Ioan, Cristian Iosif és Ludovic voltak. A vádlottak a vádirat szerint négy év előtt ezerlejeseket hamisítottak körülbelül 1 millió lej értékben és a pénzhamisító gépeket és anyagokat a helybeli temetőben rejtették, míg le nem leplezték őket. Dr. Saragea védő kérte a tárgyalás elnapolását,

mert több vádlott és tanu nem jelent meg. A bíróság ezek után a per folytatolagos tárgyalását május 26-ára halasztotta.

— Borzalmas robbanás Esztorozóban. Rigából jelentik: Az esztorozói Kuressaare városban borzalmas robbanás történt. A városi villamosmű eddig ismeretlen okból levegőbe repült. Számos közeli ház rombadólt. A robbanás okát még nem tudják.

CENZURAT